

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller köp av lös egendom.

Lagen gäller i tillämpliga delar även byte av lös egendom.

Lagen gäller inte överlåtelse av tomträtt.

Vid köp av byggnad som uppförts för stadigvarande bruk gäller i stället för bestämmelserna i [3](#), [13](#), [17--21](#) samt [30--40 §§](#) vad som föreskrivs i [4 kap. 11, 12](#) och [18--19d §§](#) [jordabalken](#). Om en tomträttsupplåtelse enligt [13 kap. 5 § jordabalken](#) har innefattat överlåtelse av en byggnad, gäller de nämnda bestämmelserna i [jordabalken](#) dock inte om något annat följer av [13 kap. 8 § jordabalken](#).

2 § Lagen gäller beställning av en vara som skall tillverkas utom när beställaren skall tillhandahålla en väsentlig del av materialet. Lagen gäller inte avtal om uppförande av byggnad eller annan fast anläggning på mark eller i vatten.

Lagen gäller inte avtal som innebär att den som skall leverera en vara även skall utföra arbete eller någon annan tjänst, om tjänsten utgör den övervägande delen av hans förpliktelse.

Avtalsfrihet

3 § Lagens bestämmelser tillämpas inte i den mån annat följer av avtalet, av praxis som har utbildats mellan parterna eller av handelsbruk eller annan sedvänja som måste anses bindande för parterna.

Konsumentköp

4 § Lagen gäller inte i fall då konsumentköplagen ([1990:932](#)) är tillämplig.

Internationella köp

5 § Lagen gäller inte i fall då lagen ([1987:822](#)) om internationella köp är tillämplig.

Varans avlämnande

Hämtningsköp

6 § Varan skall hållas tillgänglig för avhämtning där säljaren vid köpet hade sitt affärsställe eller, om han saknade affärsställe som hade samband med köpet, sitt hemvist. Visste parterna vid köpet att varan eller det parti ur vilket den skall tas fanns på en annan plats, skall varan hållas tillgänglig för avhämtning på denna plats.

Varan är avlämnad när köparen har tagit hand om den.

Transportköp

7 § Skall varan transporteras till köparen inom en och samma ort eller inom ett område där säljaren vanligen ombesörjer transporten av liknande varor, sker avlämnandet när varan överlämnas till köparen.

Om varan i annat fall skall transporteras till köparen och annat inte följer av en leveransklausul eller av avtalet i övrigt, sker avlämnandet när varan överlämnas till den transportör som har åtagit sig transporten från avsändningsorten. Om säljaren själv utför transporten, sker avlämnandet först när varan överlämnas till köparen.

Har varan sålts "fritt", "levererad" eller "fritt levererad" med angivande av en viss ort, anses den inte avlämnad förrän den har kommit fram till denna ort.

8 § Skall säljaren ordna transporten av varan, skall han ingå avtal om transporten till bestämmelseorten med lämpligt transportmedel och på sedvanliga villkor för en sådan transport.

Tiden för avlämnandet

9 § Skall varan inte avlämnas efter anfordran eller utan uppskov och följer tiden för avlämnandet inte heller annars av avtalet, skall varan avlämnas inom skälig tid från köpet.

Skall varan avlämnas inom en viss tidrymd och framgår det inte av omständigheterna att det ankommer på köparen att bestämma tidpunkten för avlämnandet, skall denna bestämmas av säljaren.

Om säljaren vid hämtningsköp skall bestämma tidpunkten för avlämnandet, skall han i tid underrätta köparen om när varan finns tillgänglig för avhämtning.

Rätt att hålla inne varan

10 § Har säljaren inte gett kredit eller anstånd med betalningen, är han inte skyldig att lämna ut varan eller, genom överlåtelse av dokument eller på annat sätt, frångå sig förfoganderätten över den förrän betalning sker.

Skall säljaren sända varan från den ort där den skall avlämnas, får han inte med stöd av [första stycket](#) underlåta att avsända den. Han får dock hindra att varan eller dokument avseende varan lämnas ut till köparen innan betalning sker.

Kostnaderna för varan

11 § Säljaren svarar för sådana kostnader för varan som uppkommer före avlämnandet och som inte beror på att avlämnandet har försenats till följd av något förhållande på köparens sida.

Risken för varan

Vad risken innebär

12 § Bär köparen risken för varan, är han skyldig att betala varan även om den har förstörts, kommit bort, försämrats eller minskat genom en händelse som inte beror på säljaren.

Riskens övergång

13 § Risken går över på köparen, när varan avlämnas enligt avtalet eller enligt [6](#) eller [7 §](#).

Avlämnas varan inte i rätt tid och beror det på köparen eller något förhållande på hans sida, går risken över på köparen när säljaren har gjort vad som ankommer på honom för att avlämnandet skall kunna ske.

Skall köparen hämta varan på en annan plats än hos säljaren, går risken över när tiden för avlämnandet är inne och köparen har fått veta att varan finns tillgänglig för avhämtning.

14 § Risken går aldrig över på köparen förrän det genom märkning, anteckning i transportdokument eller på annat sätt har gjorts klart att varan är avsedd för köparen.

Varor under transport

15 § Avser köpet en vara under transport, går risken över på köparen vid köpet, om det inte framgår av omständigheterna att köparen har åtagit sig att bära risken från den tidpunkt då varan överlämnades till den transportör som har utfärdat transportdokumentet. Säljaren bär dock alltid risken för att varan vid köpet har förstörts, kommit bort, försämrats eller minskat, om han kände till eller borde ha känt till detta men inte har upplyst köparen om det.

Öppet köp

16 § Har öppet köp avtalats och varan avlämnats, bär köparen risken till dess att varan lämnas tillbaka.

Varans beskaffenhet

Överensstämmelse med avtalet m. m.

17 § Varan skall i fråga om art, mängd, kvalitet, andra egenskaper och förpackning stämma överens med vad som följer av avtalet.

Om inte annat följer av avtalet, skall varan

1. vara ägnad för det ändamål för vilket varor av samma slag i allmänhet används,
2. vara ägnad för det särskilda ändamål för vilket varan var avsedd att användas, om säljaren vid köpet måste ha insett detta särskilda ändamål och köparen har haft rimlig anledning att förlita sig på säljarens sakkunskap och bedömning,
3. ha egenskaper som säljaren har hänvisat till genom att lägga fram prov eller modell, och
4. vara förpackad på vanligt eller annars försvarligt sätt, om förpackning behövs för att bevara eller skydda varan.

Om varan avviker från vad som föreskrivs i [första](#) eller [andra stycket](#) eller i något annat avseende avviker från vad köparen med fog kunnat förutsätta, är varan att anse som felaktig.

18 § Fel föreligger även om varan inte överensstämmer med sådana uppgifter om varans egenskaper eller användning som säljaren har lämnat vid marknadsföringen av varan eller annars före köpet och som kan antas ha inverkat på köpet.

Varan skall vidare anses felaktig, om den inte överensstämmer med sådana uppgifter om dess egenskaper eller användning som någon annan än säljaren, i tidigare säljled eller för säljarens räkning, före köpet har lämnat vid marknadsföringen av varan och som kan antas ha inverkat på köpet. Varan skall dock inte anses felaktig, om säljaren varken kände till eller borde ha känt till uppgifterna.

[Första](#) och [andra styckena](#) gäller inte, om uppgifterna har rättats i tid på ett tydligt sätt.

Befintligt skick

19 § Även om varan har sålts i "befintligt skick" eller med ett liknande allmänt förbehåll skall den anses felaktig, om

1. varan inte överensstämmer med sådana uppgifter om dess egenskaper eller användning som säljaren har lämnat före köpet och som kan antas ha inverkat på köpet,
2. säljaren före köpet har underlåtit att upplysa köparen om ett sådant väsentligt förhållande rörande varans egenskaper eller användning som han måste antas ha känt till och som köparen med fog kunde räkna med att bli upplyst om, under förutsättning att underlåtenheten kan antas ha inverkat på köpet, eller
3. varan är i väsentligt sämre skick än köparen med hänsyn till varans pris och övriga omständigheter med fog har kunnat förutsätta.

När en begagnad vara har sålts på auktion, anses den såld "i befintligt skick". Vid tillämpning av [första stycket 3](#) skall hänsyn i så fall tas till utropspriset.

Undersökning av varan före köpet

20 § Köparen får inte såsom fel åberopa vad han måste antas ha känt till vid köpet.

Har köparen före köpet undersökt varan eller utan godtagbar anledning underlåtit att följa säljarens uppmaning att undersöka den, får han inte såsom fel åberopa vad han borde ha märkt vid undersökningen, om inte säljaren har handlat i strid mot tro och heder.

[Andra stycket](#) gäller även när köparen före köpet har fått tillfälle att undersöka prov på varan och felet gäller en egenskap som skulle framgå av provet.

Avgörande tidpunkt för bedömningen av om fel föreligger

21 § Frågan om varan är felaktig skall bedömas med hänsyn till dess beskaffenhet när risken för varan går över på köparen. Säljaren svarar för fel som har funnits vid denna tidpunkt även om felet visar sig först senare.

Uppkommer en försämring av varan efter det att risken har gått över på köparen, skall varan anses felaktig, om försämringen är en följd av säljarens avtalsbrott. Detsamma gäller om säljaren genom en garanti eller liknande utfästelse har åtagit sig att under en viss tid svara för varans användbarhet eller andra egenskaper och försämringen avser en egenskap som omfattas av utfästelsen.

Påföljder vid dröjsmål med varans avlämnande

Påföljderna

22 § Avlämnas inte varan eller avlämnas den för sent och beror det inte på köparen eller något förhållande på hans sida, får köparen enligt [23--29 §§](#) kräva fullgörelse eller häva köpet samt dessutom kräva skadestånd. Han får även hålla inne betalningen enligt [42 §](#).

Fullgörelse

23 § Köparen får hålla fast vid köpet och kräva fullgörelse. Säljaren är dock inte skyldig att fullgöra köpet, om det föreligger ett hinder som han inte kan övervinna eller om fullgörelsen skulle förutsätta uppoffringar som inte är rimliga med hänsyn till köparens intresse av att säljaren fullgör köpet.

Om ett förhållande som nyss nämnts upphör inom rimlig tid, får köparen dock kräva att säljaren fullgör köpet.

Köparen förlorar rätten att kräva att säljaren fullgör köpet, om han väntar orimligt länge med att framställa kravet.

24 § Frågar säljaren om köparen trots dröjsmålet godtar avlämnande inom en viss tid eller meddelar säljaren att han kommer att fullgöra köpet inom en viss tid och svarar köparen inte inom skälig tid efter det att han har fått frågan eller meddelandet, får köparen inte häva köpet om säljaren fullgör det inom den tid som han har angett.

Hävning

25 § Köparen får häva köpet på grund av säljarens dröjsmål, om avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för köparen och säljaren insåg eller borde ha insett detta.

Har köparen förelagt säljaren en bestämd tilläggstid för varans avlämnande och är den inte oskäligt kort, får köparen även häva köpet om varan inte avlämnas inom tilläggstiden.

Medan tilläggstiden löper får köparen häva köpet endast om säljaren meddelar att han inte kommer att fullgöra köpet inom denna tid.

26 § Avser köpet en vara som skall tillverkas eller skaffas särskilt för köparen efter dennes anvisningar eller önskemål och kan säljaren inte utan väsentlig förlust tillgodogöra sig varan på annat sätt, får köparen häva köpet på grund av säljarens dröjsmål endast om hans syfte med köpet är väsentligen förfelat genom dröjsmålet.

Skadestånd

27 § Köparen har rätt till ersättning för den skada han lider genom säljarens dröjsmål, om inte säljaren visar att dröjsmålet beror på ett hinder utanför hans kontroll som han inte skäligen kunde förväntas ha räknat med vid köpet och vars följder han inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Beror dröjsmålet på någon som säljaren har anlitat för att helt eller delvis fullgöra köpet, är säljaren fri från skadeståndsskyldighet endast om också den som han har anlitat skulle vara fri enligt [första stycket](#). Detsamma gäller om dröjsmålet beror på en leverantör som säljaren har anlitat eller någon annan i tidigare säljled.

Enligt [första](#) och [andra styckena](#) ersätts inte sådan indirekt förlust som avses i [67 § andra stycket](#).

Köparen har alltid rätt till ersättning, om dröjsmålet eller förlusten beror på försummelse på säljarens sida.

28 § Hindras säljaren att fullgöra köpet i rätt tid, skall han lämna köparen meddelande om hindret och dess inverkan på möjligheterna till fullgörelse. Om köparen inte får ett sådant meddelande inom skälig tid efter det att säljaren har fått eller borde ha fått kännedom om hindret, har köparen rätt till ersättning för den skada som kunde ha undvikits om han hade fått meddelandet i tid.

Meddelande om hävning och skadestånd

29 § Har varan avlämnats för sent, får köparen inte häva köpet eller kräva skadestånd på grund av dröjsmålet, om han inte inom skälig tid efter det att han fick kännedom om avlämnandet meddelar säljaren att han häver eller

vill kräva skadestånd. Om köparen häver köpet, behöver han dock inte lämna särskilt meddelande om att han vill kräva skadestånd.

Påföljder vid fel i varan

Påföljderna

30 § Är varan felaktig och beror det inte på köparen eller något förhållande på hans sida, får köparen enligt [31--40 §§](#) kräva avhjälpande, omleverans eller prisavdrag eller häva köpet samt dessutom kräva skadestånd. Han får även hålla inne betalningen enligt [42 §](#).

Undersökning av varan efter avlämnandet

31 § När varan har avlämnats skall köparen så snart omständigheterna medger det undersöka den i enlighet med god affärssed.

Framgår det att varan skall transporteras från platsen för avlämnandet, får köparen vänta med undersökningen till dess att varan har kommit fram.

Om köparen ändrar bestämmelseorten medan varan är på väg eller sänder varan vidare utan att ha haft skälig möjlighet att undersöka den och säljaren vid köpet kände till eller borde ha känt till möjligheten av en sådan omdestinering eller vidaresändning, får undersökningen uppskjutas till dess att varan har kommit fram till den nya bestämmelseorten.

Reklamation

32 § Köparen får inte åberopa att varan är felaktig, om han inte lämnar säljaren meddelande om felet inom skälig tid efter det att han märkt eller borde ha märkt felet (reklamation).

Reklamerar köparen inte inom två år från det att han har tagit emot varan, förlorar han rätten att åberopa felet, om inte annat följer av en garanti eller liknande utfästelse.

33 § Utan hinder av [31](#) och [32 §§](#) får köparen åberopa att varan är felaktig, om säljaren har handlat grovt vårdslöst eller i strid mot tro och heder.

Avhjälpande och omleverans

34 § Köparen har rätt att kräva att säljaren avhjälper felet utan kostnad för köparen, om avhjälpande kan ske utan oskälig kostnad eller olägenhet för säljaren. I stället för att avhjälpa felet får säljaren företa omleverans enligt [36 §](#).

Köparen har rätt att kräva omleverans, om avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för honom och säljaren insåg eller borde ha insett detta. Köparen har dock inte rätt att kräva omleverans, om det föreligger ett sådant förhållande som avses i [23 §](#). Köparen har inte heller rätt att kräva omleverans, om det är fråga om en vara som fanns vid köpet och som, med hänsyn till sina egenskaper och till vad parterna måste antas ha förutsatt, inte kan ersättas med någon annan vara.

Om säljaren inte fullgör sin skyldighet att avhjälpa felet, har köparen rätt till ersättning för försvarliga kostnader för att avhjälpa det.

35 § Köparen får inte kräva avhjälpande av fel eller omleverans, om han inte lämnar säljaren meddelande om kravet i samband med att han reklamerar eller inom skälig tid därefter. Detta gäller dock inte om säljaren har handlat grovt vårdslöst eller i strid mot tro och heder.

36 § Även om köparen inte kräver det, har säljaren rätt att på egen bekostnad avhjälpa felet eller företa omleverans, om detta kan ske utan väsentlig olägenhet för köparen och utan risk för att köparen inte får sina egna kostnader ersatta av säljaren.

Säljaren får ej åberopa att han inte har beretts tillfälle att avhjälpa felet eller företa omleverans, om köparen har avhjälpt felet och det med hänsyn till omständigheterna inte skäligen kunde krävas att köparen skulle avvakta avhjälpande eller omleverans från säljarens sida.

Prisavdrag och hävning

37 § Om avhjälpande eller omleverans inte kommer i fråga eller inte sker inom skälig tid efter reklamationen, får köparen kräva prisavdrag beräknat enligt [38 §](#) eller häva köpet enligt [39 §](#).

Köparen har dock inte rätt till prisavdrag vid köp av begagnade varor på auktion.

38 § Kräver köparen prisavdrag, skall det beräknas så att förhållandet mellan det nedsatta och det avtalsenliga priset svarar mot förhållandet vid tidpunkten för avlämnandet mellan varans värde i felaktigt och i avtalsenligt skick.

39 § Köparen får häva köpet på grund av fel, om avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för honom och säljaren insåg eller borde ha insett detta.

Köparen får inte häva köpet på grund av felet, om han inte inom skälig tid efter det att han märkt eller borde ha märkt felet, eller efter den tid för avhjälpande eller omleverans som kan följa av [37 §](#), meddelar säljaren att han häver köpet. Detta gäller dock inte om säljaren har handlat grovt vårdslöst eller i strid mot tro och heder.

Skadestånd

40 § Köparen har rätt till ersättning för den skada han lider genom att varan är felaktig, om inte säljaren visar att det har förelegat ett sådant hinder som avses i [27 § första](#) eller [andra stycket](#) för att avlämna felfri vara. Vad som sägs i [28 §](#) om säljarens skyldighet att lämna köparen meddelande om hinder för att fullgöra köpet i tid gäller på motsvarande sätt, om det föreligger hinder för att avlämna felfri vara.

Enligt [första stycket](#) ersätts inte sådan indirekt förlust som avses i [67 § andra stycket](#).

Köparen har alltid rätt till ersättning, om felet eller förlusten beror på försummelse på säljarens sida eller om varan vid köpet avvek från vad säljaren särskilt har utfäst.

Påföljder vid rättsligt fel

41 § Om tredje man har äganderätt till varan eller har panträtt eller annan liknande rätt i den (rättsligt fel) och det inte följer av avtalet att köparen skall överta varan med den begränsning som tredje mans rätt medför, gäller bestämmelserna om reklamation i [32 § första stycket](#) och [33 §](#), om avhjälpande och omleverans i [34--36 §§](#), om prisavdrag och hävning i [37--39 §§](#), om skadestånd i [40 §](#) samt om köparens rätt att hålla inne betalningen i [42 §](#).

Köparen har alltid rätt till ersättning för den skada han lider genom ett rättsligt fel som förelåg vid köpet, om han varken kände till eller borde ha känt till felet.

Påföljder av rättsligt fel får även göras gällande, om tredje man påstår att han har en sådan rätt som avses i [första stycket](#) och det finns sannolika skäl för påståendet.

Gemensamma bestämmelser om påföljder vid säljarens avtalsbrott

Rätt att hålla inne betalningen

42 § Har köparen krav på grund av säljarens dröjsmål eller på grund av att varan är felaktig, får köparen hålla inne så mycket av betalningen som motsvarar kravet.

Partiellt avtalsbrott

43 § Är endast en del av leveransen försenad eller felaktig, tillämpas bestämmelserna om ifrågavarande avtalsbrott på denna del. Köparen får häva köpet i dess helhet, om avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för honom i fråga om hela köpet och säljaren insåg eller borde ha insett detta.

Om det kan antas att säljaren anser sig ha fullgjort köpet i dess helhet trots att allt inte har avlämnats, tillämpas bestämmelserna om fel.

Hävning vid successiv leverans

44 § Skall avlämnande ske efter hand och är någon delleverans försenad eller felaktig, får köparen häva köpet i fråga om denna enligt de bestämmelser som i övrigt gäller för hävning.

Om dröjsmålet eller felet ger anledning att anta att ett avtalsbrott som ger rätt till hävning kommer att inträffa beträffande någon senare delleverans, får köparen på denna grund häva köpet i fråga om en sådan senare leverans, om det sker inom skälig tid.

Häver köparen i fråga om en delleverans, får han samtidigt häva i fråga om tidigare eller senare leveranser om han på grund av sammanhanget mellan dem skulle ha betydande olägenhet av att stå fast vid köpet beträffande dessa leveranser.

Köparens skyldigheter

Prisets bestämmande

45 § Följer priset inte av avtalet, skall köparen betala vad som är skäligt med hänsyn till varans art och beskaffenhet, gängse pris vid tiden för köpet samt omständigheterna i övrigt.

46 § Skall priset beräknas efter antal, mått eller vikt, skall varans mängd vid den tidpunkt då risken för varan går över på köparen läggas till grund för beräkningen.

Om priset skall beräknas efter varans vikt, avräknas först förpackningens vikt.

47 § Har köparen fått en räkning, är han bunden av det pris som har angetts i räkningen. Detta gäller dock inte, om han inom skälig tid meddelar säljaren att han inte godkänner priset, om ett lägre pris följer av avtalet eller om det fordrade beloppet är oskäligt.

Betalningen

48 § Betalning skall ske hos säljaren. Om betalning skall ske mot överlämnande av varan eller dokument avseende varan, skall den dock ske där överlämnandet äger rum.

Skyldigheten att betala omfattar även skyldighet att i enlighet med avtalet acceptera växel och ställa remburs, bankgaranti eller annan säkerhet samt att vidta de andra åtgärder som behövs för att möjliggöra betalning.

49 § Följer tidpunkten för betalningen inte av avtalet, skall köparen betala när säljaren kräver det. Köparen är dock inte skyldig att betala förrän varan hålls honom till handa eller ställs till hans förfogande i enlighet med avtalet.

Innan köparen betalar har han rätt att undersöka varan på det sätt som följer av sedvänja eller bör medges med hänsyn till omständigheterna, om inte det avtalade sättet för avlämnandet och betalningen är oförenligt med en

sådan undersökning.

Har konossement utfärdats för varans transport till bestämmelseorten eller transporteras varan i övrigt på sådana villkor att säljaren inte sedan betalning har skett får förfoga över varan, får utan hinder av [första](#) eller [andra stycket](#) betalning krävas mot konossement eller när köparen har tagit emot fraktsedel eller annat bevis för att varan transporteras på sådana villkor.

Köparens medverkan m. m.

50 § Köparen skall

1. medverka till köpet på ett sådant sätt som skäligen kan förväntas av honom för att säljaren skall kunna fullgöra köpet, och
2. hämta eller ta emot varan.

Påföljder vid köparens avtalsbrott

Påföljderna

51 § Betalar köparen inte i rätt tid eller medverkar han inte till köpet enligt [50 § 1](#) och beror detta inte på säljaren eller något förhållande på dennes sida, får säljaren enligt [52--59 §§](#) kräva betalning eller annan fullgörelse eller häva köpet samt dessutom kräva skadestånd. Han får även hålla inne varan enligt [10 §](#) och kräva ränta enligt [71 §](#).

Uppfyller köparen inte sin skyldighet att hämta eller ta emot varan och beror detta inte på säljaren eller något förhållande på dennes sida, gäller [55 §](#), [57 § andra--fjärde styckena](#) och [58 §](#).

Krav på betalning och annan fullgörelse

52 § Säljaren får hålla fast vid köpet och kräva betalning.

Om köparen avbeställer en vara som skall tillverkas eller skaffas särskilt för honom, får säljaren dock inte hålla fast vid köpet genom att fullfölja tillverkningen, vidta andra förberedelser för avlämnandet och kräva betalning. Detta gäller dock inte, om ett avbrott skulle medföra en väsentlig olägenhet för säljaren eller risk för att hans förlust till följd av avbeställningen inte blir ersatt. Skadestånd på grund av avbeställningen beräknas enligt [67--70 §§](#).

Har varan ännu inte avlämnats, förlorar säljaren rätten att kräva betalning, om han väntar orimligt länge med att framställa kravet.

53 § Säljaren får hålla fast vid köpet och kräva att köparen medverkar till köpet enligt [50 § 1](#). Köparen är dock inte skyldig att medverka till köpet, om det föreligger ett hinder som han inte kan övervinna eller om hans medverkan skulle förutsätta uppoffringar som inte är rimliga med hänsyn till säljarens intresse av köparens medverkan.

Om ett förhållande som nyss nämnts upphör inom rimlig tid, får säljaren dock kräva att köparen medverkar till köpet.

Säljaren förlorar rätten att kräva att köparen medverkar till köpet, om han väntar orimligt länge med att framställa kravet.

Hävning på grund av dröjsmål med betalningen

54 § Säljaren får häva köpet på grund av köparens dröjsmål med betalningen, om dröjsmålet utgör ett väsentligt avtalsbrott.

Har säljaren förelagt köparen en bestämd tilläggstid för betalningen och är den inte oskäligt kort, får köpet även hävas om köparen inte betalar inom tilläggstiden.

Medan tilläggstiden löper får säljaren häva köpet endast om köparen meddelar att han inte kommer att betala inom denna tid.

Har varan kommit i köparens besittning, får säljaren häva köpet endast om han har förbehållit sig rätt till detta eller köparen avvisar varan.

Hävning på grund av bristande medverkan

55 § Säljaren får häva köpet, om köparen inte medverkar till köpet enligt [50 § 1](#) och avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för säljaren samt köparen insåg eller borde ha insett detta. Säljaren får under samma förutsättningar häva köpet, om köparen inte i rätt tid hämtar eller tar emot varan i fall då det framgår av avtalet eller omständigheterna att säljaren har ett särskilt intresse av att bli av med det som han har sålt.

Säljaren får vidare häva köpet, om köparen inte inom en bestämd tilläggstid som säljaren har förelagt köparen och som inte är oskäligt kort

1. medverkar till köpet enligt [50 § 1](#), eller
2. hämtar eller tar emot varan i fall då det framgår av avtalet eller omständigheterna att säljaren har ett särskilt intresse av att bli av med det som han har sålt.

Medan en tilläggstid löper får säljaren häva köpet endast om köparen meddelar att han inte kommer att fullgöra sina skyldigheter inom tilläggstiden.

Hävning vid successiv leverans

56 § Skall betalning ske efter hand i särskilda poster allteftersom avlämnande sker och föreligger det dröjsmål med betalningen av någon delleverans, får säljaren häva köpet i fråga om denna delleverans enligt de bestämmelser som i övrigt gäller för hävning.

Säljaren får häva köpet även i fråga om en senare delleverans, om det inte saknas anledning att anta att dröjsmål med betalningen som ger rätt till hävning kommer att upprepas.

Skadestånd

57 § Säljaren har rätt till ersättning för den skada han lider genom köparens dröjsmål med betalningen, om inte köparen visar att dröjsmålet beror på lag, avbrott i den allmänna samfärdseln eller betalningsförmedlingen eller annat liknande hinder som köparen inte skäligen kunde förväntas ha räknat med vid köpet och vars följder han inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Säljaren har också rätt till ersättning för den skada han lider genom att köparen inte medverkar till köpet enligt [50 § 1](#) eller genom att köparen inte i rätt tid hämtar eller tar emot varan i fall då det framgår av avtalet eller omständigheterna att säljaren har ett särskilt intresse av att bli av med det som han har sålt. Rätt till ersättning i dessa fall föreligger dock inte, om köparen visar att det har funnits ett hinder av det slag som anges i [27 § första](#) eller [andra stycket](#) för att medverka till köpet eller för att hämta eller ta emot varan.

Enligt [andra stycket](#) ersätts inte sådan indirekt förlust som avses i [67 § andra stycket](#).

Säljaren har alltid rätt till ersättning, om avtalsbrottet eller förlusten beror på försummelse på köparens sida.

58 § Hindras köparen att fullgöra köpet i rätt tid, skall han lämna säljaren meddelande om hindret och dess inverkan på möjligheterna till fullgörelse. Om säljaren inte får ett sådant meddelande inom skälig tid efter det att köparen har fått eller borde ha fått kännedom om hindret, har säljaren rätt till ersättning för den skada som kunde ha undvikits om han hade fått meddelandet i tid.

Meddelande om hävning och skadestånd

59 § Säljaren får inte häva köpet på grund av köparens dröjsmål med att betala eller med att hämta eller ta emot varan, om han inte innan fullgörelse har skett meddelat köparen att han häver.

Om köparen har lämnat medverkan enligt [50 § 1](#) men detta har skett för sent, får säljaren inte häva köpet eller kräva skadestånd på grund av dröjsmålet, om han inte inom skälig tid efter det att han fick kännedom om att medverkan har lämnats meddelat köparen att han häver eller vill kräva skadestånd. Om säljaren häver köpet, behöver han dock inte lämna särskilt meddelande om att han vill kräva skadestånd.

Specifikation

60 § Skall köparen specificera varans form, mått eller andra egenskaper och underlåter han att göra det vid avtalad tid eller inom skälig tid efter det han har fått begäran om detta från säljaren, får säljaren göra specifikationen i överensstämmelse med vad som kan antas vara i köparens intresse. Detta hindrar inte säljaren från att göra gällande andra påföljder.

Säljaren skall underrätta köparen om den specifikation han gör och förelägga köparen en skälig tid inom vilken denne kan ändra specifikationen. Ändrar köparen inte specifikationen inom den tid som har förelagts honom, blir säljarens specifikation bindande.

Befarat avtalsbrott

Stoppningsrätt

61 § Visar det sig efter köpet att en parts handlingssätt eller ekonomiska förhållanden är sådana, att det finns starka skäl att anta att han inte kommer att uppfylla en väsentlig del av sina förpliktelser, får motparten för sin del inställa fullgörelsen och hålla inne sin prestation.

Har säljaren redan avsänt varan och visar det sig att sådana förhållanden som avses i [första stycket](#) föreligger på köparens sida, får säljaren hindra att varan lämnas ut till köparen. Detta gäller även om köparen har tagit emot transportdokument avseende varan.

Den som inställer fullgörelsen eller hindrar att varan lämnas ut skall genast meddela motparten detta. Om han inte gör det, har motparten rätt till ersättning för den skada som han lider genom att ett sådant meddelande inte har lämnats i tid.

Den som har inställt sin fullgörelse eller hindrat att varan lämnas ut skall fortsätta fullgörelsen, om motparten ställer godtagbar säkerhet för sin fullgörelse.

Hävning

62 § Står det klart att det kommer att inträffa ett avtalsbrott som ger en part rätt att häva köpet, får denne häva redan före tiden för fullgörelsen. Hävningen är dock utan verkan, om motparten genast ställer godtagbar säkerhet för sin fullgörelse.

Konkurs m. m.

63 § Har en part försatts i konkurs, får konkursboet inträda i avtalet. Motparten får kräva att boet inom skälig tid ger besked om det vill inträda.

Inträder konkursboet i avtalet och är tiden för motpartens fullgörelse inne, får denne kräva att boet fullgör sin prestation eller, om anstånd har medgetts, utan oskäligt uppehåll ställer godtagbar säkerhet för sin fullgörelse. Är tiden för motpartens fullgörelse inte inne, får denne kräva säkerhet om det av särskild anledning är nödvändigt för att skydda honom mot förlust.

Om boet inte inom skälig tid efter motpartens krav enligt [första stycket](#) inträder i avtalet eller inte efterkommer motpartens krav enligt [andra stycket](#), får motparten häva köpet.

Överlämnas varan till köparen eller hans konkursbo efter det att ansökan om företagsrekonstruktion enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion har gjorts beträffande köparen eller denne försatts i konkurs och har betalning inte skett, får säljaren kräva att varan lämnas tillbaka. Varan behöver dock inte lämnas tillbaka, om betalning sker genast eller, i fall då köpesumman inte ännu har förfallit till betalning, köparen eller konkursboet inom skälig tid efter uppmaning ställer godtagbar säkerhet för betalningen.

Om konkursboet har sålt varan eller på annat sätt har förfogat över den så att den inte kan lämnas tillbaka väsentligen oförändrad och oförminskad, skall konkursboet anses ha inträtt i avtalet. Lag (1996:776).

Gemensamma bestämmelser om hävning och omleverans

Verkningar av hävning och omleverans

64 § Hävs köpet, bortfaller säljarens skyldighet att överlämna varan och köparens skyldighet att betala och medverka till köpet.

I den mån köpet har fullgjorts får vardera parten kräva att motparten lämnar tillbaka vad han har tagit emot. Var och en får därvid hålla inne vad han har tagit emot till dess att den andre ger ut vad han skall lämna tillbaka samt betalar eller ställer godtagbar säkerhet för skadestånd och ränta som han kan vara skyldig att erlägga.

Om säljaren skall företa omleverans, får köparen hålla inne vad han har tagit emot till dess att omleverans sker.

65 § Hävs köpet, skall köparen ge ut den avkastning av varan som han har fått samt betala skälig ersättning om han har haft annan nytta av varan.

Om säljaren skall lämna tillbaka betalningen, skall han betala ränta från den dag han tog emot betalningen.

Bortfall av rätt till hävning och omleverans

66 § Köparen får häva köpet eller kräva omleverans endast om han kan lämna tillbaka varan väsentligen oförändrad och oförminskad.

Rätten att häva köpet eller kräva omleverans går dock inte förlorad, om

1. varan har förstörts, kommit bort, försämrats eller minskat genom sin egen beskaffenhet eller något annat förhållande som inte beror på köparen,
2. varan har förstörts, försämrats eller minskat till följd av en åtgärd som har varit behövlig för att undersöka om varan är felfri, eller
3. varan helt eller delvis har sålts vidare i vanlig ordning eller använts av köparen för förutsatt bruk innan han märkte eller borde ha märkt det fel på grund av vilket han vill häva köpet eller kräva omleverans.

Rätten att häva köpet eller kräva omleverans går inte heller förlorad, om köparen ersätter säljaren den minskning i varans värde som är en följd av att varan har försämrats eller minskat.

Skadeståndets omfattning

Allmänt

67 § Skadestånd på grund av avtalsbrott omfattar ersättning för utgifter, prisskillnad, utebliven vinst och annan direkt eller indirekt förlust med anledning av avtalsbrottet. Skadestånd enligt denna lag omfattar dock inte ersättning för förlust som köparen tillfogas genom skada på annat än den sålda varan.

Som indirekt förlust anses

1. förlust till följd av minskning eller bortfall av produktion eller omsättning,
2. annan förlust till följd av att varan inte kan utnyttjas på avsett sätt,
3. utebliven vinst till följd av att ett avtal med tredje man har fallit bort eller inte har blivit riktigt uppfyllt, och
4. annan liknande förlust, om den varit svår att förutse.

Som indirekt förlust enligt [andra stycket](#) anses dock inte en sådan förlust som den skadelidande har haft för att begränsa en förlust av annat slag än som anges i [andra stycket](#).

Prisskillnad

68 § Har köpet hävts och köparen gjort ett täckningsköp eller säljaren sålt varan på nytt, och har åtgärden vidtagits med omsorg och inom skälig tid efter det att köpet hävdes, läggs priset enligt köpet och priset vid täckningsköpet eller försäljningen till grund för beräkningen av prisskillnaden.

69 § Har köpet hävts utan att täckningsköp eller försäljning enligt [68 §](#) har skett och finns det ett gängse pris för sådana varor som köpet avser, läggs priset enligt köpet och varans gängse pris vid tiden för hävningen till grund för beräkning av prisskillnaden.

Begränsning av skadan och nedsättning av skadeståndet

70 § Den skadelidande parten skall vidta skäliga åtgärder för att begränsa sin skada. Försummar han det, får han själv bära en motsvarande del av förlusten.

Om skadeståndet är oskäligt med hänsyn till den skadeståndsskyldiges möjligheter att förutse och hindra skadans uppkomst samt omständigheterna i övrigt, kan skadeståndet jämkas.

Ränta

71 § I fråga om ränta på priset och andra fordringar som inte betalas i tid gäller räntelagen ([1975:635](#)).

I fall då säljaren får kräva betalning mot tillhandahållande av varan utgår dock ränta enligt [6 § räntelagen](#) redan från den dag säljaren framställer ett sådant krav även om förfallodagen ej är bestämd i förväg. Detsamma gäller i fall då säljaren får kräva betalning mot sådant dokument eller bevis som innebär att säljaren inte får förfoga över varan när det har lämnats ut till köparen.

[Andra stycket](#) gäller dock inte om säljaren ger ut varan, dokumentet eller beviset trots att betalning inte sker.

Vård av varan

Säljarens vårdplikt

72 § Om varan inte hämtas eller tas emot i rätt tid eller om den inte överlämnas till köparen till följd av något annat förhållande på hans sida, skall säljaren för köparens räkning vidta skäliga åtgärder för vård av varan, om han har den i sin besittning eller annars kan ta hand om den.

Köparens vårdplikt

73 § Vill köparen avvisa en vara som han har tagit emot, skall han för säljarens räkning vidta skäliga åtgärder för vård av varan.

Vill köparen avvisa en vara som har sänts till honom och hålls honom tillhanda på bestämmelseorten, skall han ta hand om den för säljarens räkning, om det kan ske utan att betalning sker och utan oskälig kostnad eller olägenhet. Sådan skyldighet föreligger dock inte, om säljaren eller någon som på hans vägnar kan ta hand om varan finns på bestämmelseorten.

Förvaring hos tredje man

74 § Har den part som skall ta vård om varan överlämnat den till tredje man för förvaring för motpartens räkning och har förvararen valts med omsorg, är den vårdpliktige parten fri från ansvar för varan när förvararen har tagit emot den.

Ersättning för vårdkostnader

75 § Den part som skall ta vård om varan för motpartens räkning har rätt till ersättning för försvarliga utgifter och kostnader på grund av vården. Han får hålla inne varan till dess att ersättning betalas eller godtagbar säkerhet ställs för den.

Försäljning av varan

76 § Den part som skall ta vård om varan får sälja den, om han inte utan väsentlig kostnad eller olägenhet kan fortsätta med vården eller om motparten dröjer oskäligt länge med att ta hand om varan eller med att betala varan eller ersätta kostnader för vården.

Om varan är utsatt för snabb förstörelse eller försämring eller om den fordrar alltför kostsam vård, skall den säljas om det kan ske.

Varan skall säljas med omsorg. Motparten skall om möjligt underrättas före försäljningen.

77 § Har en part rätt att sälja varan enligt [76 §](#) men kan den inte säljas eller är det uppenbart att priset inte skulle täcka kostnaderna för en försäljning, får parten förfoga över varan på annat sätt som är försvarligt. Innan det sker, skall motparten om möjligt underrättas.

78 § Vad en försäljning har inbringat och vad en part på annat sätt har fått ut av varan skall, liksom uppkomna kostnader, redovisas för motparten. Överskott tillfaller motparten.

Avkastning

79 § Avkastning som varan ger före avtalad tid för avlämnandet tillfaller säljaren, om det inte med fog kunde beräknas att den skulle utfalla senare. Avkastning som varan ger efter det att den skall avlämnas tillfaller köparen, om det inte med fog kunde beräknas att den skulle utfalla tidigare.

80 § I köp av aktier ingår utdelning som inte har förfallit till betalning före köpet och sådan företrädesrätt för aktieägare att delta i emission som inte har kunnat utövas före köpet.

81 § I köp av räntebärande fordringar ingår ränta som är upplupen men ännu inte förfallen till betalning vid den tidpunkt som har avtalats för avlämnandet. Vad som svarar mot sådan ränta skall köparen betala till säljaren utöver priset, om inte fordringen har sålts som osäker.

Vissa meddelanden

82 § Har ett meddelande som köparen skall lämna säljaren enligt [23](#), [24](#), [29](#), [32](#), [35](#), [39](#), [47](#) eller [61 §](#) avsänts på ett ändamålsenligt sätt, får meddelandet åberopas även om det försenas, förvanskas eller inte kommer fram. Detsamma gäller beträffande ett meddelande som säljaren skall lämna köparen enligt [52](#), [53](#), [59](#) eller [61 §](#).

Övergångsregler

Övergångsbestämmelser

1990:931

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991.

Genom lagen upphävs lagen (1905:38 s. 1) om köp och byte av lös egendom med den begränsningen att de hänvisningar till den lagen som finns i lagen ([1914:45](#)) om kommission, handelsagentur och handelsresande skall fortsätta att gälla.

I fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet gäller dock äldre bestämmelser.

1996:776

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 1996.

2. Har god man förordnats enligt ackordslagen ([1970:847](#)) före ikraftträdandet gäller dock äldre bestämmelser.

